

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Навчально-науковий інститут № 5**

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

**до практичних занять з навчальної дисципліни
«ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ СПІВРОБІТНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
262 Правоохоронна діяльність (Правоохоронна діяльність)**

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних, соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки ННІ № 5 протокол від 12.08.2024 р. № 10

Розробник: професор кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки ННІ № 5 ХНУВС, д.ю.н., професор Кириченко Юлія Миколаївна

Рецензенти:

- Єрофеев Л.В. – доцент кафедри правового регулювання економіки Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, к.ю.н., доцент;
- Жорнокуй Ю.М. – завідувач кафедри цивільного права та процесу ННІ № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Предмет та основні поняття дисципліни «Особиста безпека та соціальний захист співробітників правоохоронних органів»	12	2		2		8	Залік
Тема № 2. Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки співробітників правоохоронних органів.	12	2		2		8	
Тема № 3. Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції.	12	2		2		8	
Тема № 4. Технічна безпека в діяльності співробітників правоохоронних органів.	12	2		2		8	
Тема № 5. Особиста безпека поліцейських під час застосування заходів фізичного впливу, спецзасобів та службових тварин.	12	2		2		8	
Тема № 6. Особиста безпека поліцейських при поводженні з вогнепальною зброєю.	10			2		8	
Тема № 7. Особиста безпека працівників Національної поліції під час виконання службових обов’язків.	10			4		6	
Тема № 8. Форми та способи захисту співробітників правоохоронних органів.	10			4		6	
Всього за семестр № 1:	90	10		20		60	

(заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Предмет та основні поняття дисципліни «Особиста безпека та соціальний захист співробітників правоохоронних органів»	12	2		2		8	Залік
Тема № 2. Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки співробітників правоохоронних органів.	12	2		2		8	
Тема № 3. Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції.	12	2		2		8	
Тема № 4. Технічна безпека в діяльності співробітників правоохоронних органів.	12					12	
Тема № 5. Особиста безпека поліцейських під час застосування заходів фізичного впливу, спецзасобів та службових тварин.	12					12	
Тема № 6. Особиста безпека поліцейських при поводженні з вогнепальною зброєю.	10					10	
Тема № 7. Особиста безпека працівників Національної поліції під час виконання службових обов'язків.	10					10	
Тема № 8. Форми та способи захисту співробітників правоохоронних органів.	10			2		8	
Всього за семестр № 1:	90	6		8		76	

2. Методичні вказівки до практичних занять

Тема № 1. Предмет та основні поняття дисципліни «Особиста безпека та соціальний захист співробітників правоохоронних органів»

Практичне заняття: Предмет та основні поняття дисципліни «Особиста безпека та соціальний захист співробітників правоохоронних органів»

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Поняття «правоохоронна діяльність». Суб'єкти правоохоронної діяльності.
2. Поняття та загальна характеристика особистої безпеки співробітників правоохоронних органів.
3. Соціальний захист співробітників правоохоронних органів».

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
7. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
8. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. В.Г. Грибана, В.А. Глухвері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
9. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.В. Правове регулювання правоохоронної діяльності. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.В.Лозинський –

Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.

10. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Реалізація правоохоронної функції неможлива без існування надійної правоохоронної системи, бо саме на неї покладається основний тягар щодо забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів населення і суспільства в цілому. Правоохоронна система та військова організація України утворюють єдиний сектор безпеки, до управління та контролю якого пред'являються певні вимоги.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Поняття «правоохоронна діяльність». Суб'єкти правоохоронної діяльності. Засвоїти поняття «правоохоронна діяльність», «органи правоохоронної діяльності». Визначити суб'єктів правоохоронної діяльності.

2. Поняття «Особистої безпеки» та негативні наслідки, яких зазнають співробітники правоохоронних органів при виконанні службових обов'язків. Професійна захищеність співробітників правоохоронних органів. Професійно-психологічна готовність та її компоненти. Основні форми забезпечення особистої безпеки співробітників правоохоронних органів.

3. Поняття «соціальний захист співробітників правоохоронних органів». Проблеми кадрового забезпечення правоохоронних органів. Сутність та завдання кадрового забезпечення в державі. Принципи кадрового забезпечення. Функції та методи кадрового забезпечення в державі. Зарубіжний досвід кадрового забезпечення правоохоронних органів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 2. Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки співробітників правоохоронних органів.

Практичне заняття: Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки співробітників правоохоронних органів.

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Законодавче забезпечення охорони праці та особистої безпеки в підрозділах Національної поліції.
2. Професійна захищеність працівників Національної поліції.
3. Основні форми забезпечення особистої безпеки в підрозділах Національної поліції.
4. Навчання та інструктажі з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки.
5. Професійний добір та його медичне забезпечення.
6. Державний нагляд за охороною праці на об'єктах МВС.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
7. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
8. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. В.Г. Грибана, В.А. Глуховері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
9. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.В. Правове регулювання правоохоронної діяльності. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.В.Лозинський – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.
10. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

Методичні вказівки:

І. Вступ до заняття. У тексті ст. 46 Конституції України наголошено на тому, що "громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у

старості та в інших випадках, передбачених законом".

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Законодавче забезпечення охорони праці та особистої безпеки в підрозділах Національної поліції. Основні положення з охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського, які встановлені і регламентуються Конституцією України, Законом України "Про охорону праці", Кодексом законів про працю України, Цивільним кодексом, Кодексом цивільного захисту, Законом України "Про Національну поліцію", Законом України "Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів", Законом України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" та прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

2. Професійна захищеність працівників Національної поліції. Організаційно-правовий блок, як комплекс об'єктивних передумов для ефективного і безпечного здійснення професійної діяльності працівниками Національної поліції. Мотиваційно-особистісний блок, як комплекс суб'єктивних передумов, необхідних для ефективного і безпечного здійснення професійної діяльності.

3. Основні форми забезпечення особистої безпеки в підрозділах Національної поліції. Спеціально-тактична, педагогічна, психологічна форми забезпечення особистої безпеки.

4. Навчання та інструктажі з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки. Навчання з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці та особистої безпеки. Стажування, дублювання і допуск працівників до роботи.

5. Професійний добір та його медичне забезпечення.

6. Державний нагляд за охороною праці на об'єктах МВС.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 3. Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції.

Практичне заняття: Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції.

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення теоретичних знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Характеристика основних форм діяльності працівників Національної поліції.
2. Працевдатність та втома.
3. Поняття та основні завдання гігієни праці та виробничої санітарії в підрозділах Національної поліції.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
7. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
8. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. В.Г. Грибана, В.А. Глухвері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
9. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.В. Правове регулювання правоохоронної діяльності. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.В.Лозинський – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.
10. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Трудова діяльність працівників підрозділів Національної поліції є досить різноманітною. За характером роботи її можна поділити на два основні види: фізична праця і розумова праця. Частка фізичної і психічної складових у різних видах трудової діяльності неоднакова: під час фізичної праці переважає м'язова діяльність, а під час розумової – психічна. Але жоден з видів діяльності не відбувається без її регулювання центральною нервовою системою.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Характеристика основних факторів трудової діяльності працівників Національної поліції. Визначити види факторів трудової діяльності. Оцінка умов праці.

2. Поняття працездатності, витривалості. Характеристика втоми. Фізичне і розумове стомлення.

3. Поняття та основні завдання гігієни праці та виробничої санітарії в підрозділах Національної поліції. Основні завдання гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного епідеміологічного благополуччя населення». Вимоги охорони праці до приміщень у підрозділах Національної поліції. Мікроклімат виробничого середовища та його значення для здоров'я і працездатності працівників Національної поліції. Режим праці, жорсткість погоди та хімічні фактори повітряного середовища робочого місця працівників поліції. Освітлення виробничих приміщень та його вплив на здоров'я та безпеку працівників Національної поліції. Вплив шуму на здоров'я та безпеку працівників Національної поліції. Електромагнітні поля та електромагнітні випромінювання.

ІІІ. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 4. Технічна безпека в діяльності співробітників правоохоронних органів

Практичне заняття: Технічна безпека в діяльності співробітників правоохоронних органів

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та наукових доповідей.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 0 годин.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Небезпека та її види. Розпізнання та уникнення небезпечних ситуацій.
2. Фактори, що зумовлюють безпеку працівників Національної поліції у небезпечних ситуаціях.
3. Психологічна готовність до дій у небезпечних ситуаціях.
4. Безпека при використанні автотранспорту.
5. Електробезпека в діяльності працівників Національної поліції.
6. Основні заходи пожежної безпеки в підрозділах поліції.
7. Вибухобезпека.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
7. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнко; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
8. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. В.Г. Грибана, В.А. Глухвері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
9. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.В. Правове регулювання правоохоронної діяльності. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.В.Лозинський – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.
10. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Небезпека в діяльності працівника Національної поліції – це обставини, за якими поведінка правопорушників, дія стихійних природних сил, техногенна аварія чи катастрофа тощо можуть завдати йому фізичної або психічної шкоди, призвести до нещасного випадку, можливо загибелі.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Небезпека та її види. Розпізнання та уникнення небезпечних ситуацій. Знати поняття небезпеки та її види: реальна; уявна; потенційна; провокаційна.

2. Фактори, що зумовлюють безпеку працівників Національної поліції у небезпечних ситуаціях: 1) професійно-психологічна підготовка; 2) фізична та технологічна підготовка до просторового контакту з правопорушниками; 3) вміння використовувати предмети екіпіровки та вогнепальну зброю.

3. Психологічна готовність до дій у небезпечних ситуаціях. Професійно-психологічна підготовка поліцейського визначається трьома її основними

елементами: а) оптимальною індивідуальною професійною концепцією діяльності у небезпечних ситуаціях; б) достатнім рівнем розвитку необхідних психологічних якостей; в) наявністю особистісної установки на «виживання» у небезпечних ситуаціях.

4. Безпека при використанні автотранспорту.

5. Електробезпека в діяльності працівників Національної поліції. Дії працівників підрозділів Національної поліції при загрозі впливу електроструму на людину. Надання долікарської допомоги при ураженні електричним струмом. Безпека працівників Національної поліції при роботі з електронно-обчислювальними машинами (ЕОМ)

6. Основні заходи пожежної безпеки в підрозділах поліції. Основні причини пожеж та їх негативні наслідки. Небезпечні та шкідливі фактори пожежі. Пожежна безпека та пожежна профілактика в підрозділах поліції. Вимоги до забезпечення належної евакуації персоналу із приміщень при пожежах. Засоби гасіння пожеж. Дії працівників Національної поліції на випадок пожежі та надання першої допомоги потерпілим.

7. Вибухобезпека. Характеристика та види вибухів. Вибухові речовини та їх здатність до бризантності й фугасності. Небезпечні фактори вибуху та захист від них. Дії працівників Національної поліції при виявленні джерел вибуху. Попередження спланованих злочинних вибухів на об'єктах МВС

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 5. Особиста безпека поліцейських під час застосування заходів фізичного впливу, спецзасобів та службових тварин

Практичне заняття: Особиста безпека поліцейських під час застосування заходів фізичного впливу, спецзасобів та службових тварин

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та наукових доповідей.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 0 годин.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Заходи особистої безпеки поліцейських під час застосування заходів фізичного впливу.

2. Засоби індивідуального захисту поліцейського.

3. Забезпечення особистої безпеки поліцейських при використанні службових тварин.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
7. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнко; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
8. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. В.Г. Грибана, В.А. Глухвері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
9. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.В. Правове регулювання правоохоронної діяльності. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.В.Лозинський – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.
10. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Однією з поширених помилок у діяльності працівників поліції під час застосування заходів фізичного впливу, що може призвести до небажаних наслідків, є хибне сприймання правопорушника, що полягає у визначенні ступеня його озброєності та візуальної оцінки його стану. На стадії візуального контакту з правопорушником поліцейському необхідно оцінити можливість ефективного ведення двобою шляхом оцінки його зовнішнього вигляду – одягу, взуття, можливої озброєності, фізичного та психічного стану.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Заходи особистої безпеки поліцейських під час застосування заходів фізичного впливу. Візуальна оцінка стану правопорушника. Заходи безпеки поліцейських при застосуванні заходів фізичного впливу проти озброєного правопорушник.

2. Засоби індивідуального захисту поліцейського. Заходи безпеки при

користуванні спеціальними засобами

3. Забезпечення особистої безпеки поліцейських при використанні службових тварин. Правила особистої гігієни та заходи безпеки при поводженні зі службовими собаками. Вимоги щодо особистої безпеки поліцейських під час підготовки службових собак.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 6. Особиста безпека поліцейських при поводженні з вогнепальною зброєю.

Практичне заняття: Особиста безпека поліцейських при поводженні з вогнепальною зброєю.

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та наукових доповідей.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 0 годин.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Обов'язки працівників поліції, за якими закріплена вогнепальна зброя.
2. Інструктажі з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
3. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю і боеприпасами під час їх отримання та здачі до чергової частини.
4. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час несення служби.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.

6. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: наказ МВС України № 70 від 01 лютого 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>

7. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.

8. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; Харків. нац. ун-т внутр. справ. — Харків : ХНУВС, 2021. — 308 с.

9. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. — К. «Хай-Тек Прес», 2012. — 1192 с.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Забезпечення особистої безпеки поліцейськими при поводженні зі зброєю є складовою частиною службової діяльності органів (закладів, установ) поліції.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Обов'язки працівників поліції, за якими закріплено вогнепальну зброю. Основні правила дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю.

2. Інструктажі з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Первинний інструктаж з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Цільовий інструктаж з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю

3. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю і боєприпасами під час їх отримання та здачі до чергової частини.

4. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час несення служби. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час проведення навчально-тренувальних стрільб. Заходи безпеки під час стрільби з вогнепальної зброї.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 7. Особиста безпека працівників Національної поліції під час виконання службових обов'язків.

Практичне заняття: Особиста безпека працівників Національної поліції під час виконання службових обов'язків.

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та наукових доповідей.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години;

заочна форма навчання – 0 годин.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при патрулюванні місцевості та перевірки документів у громадян.
2. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при затриманні правопорушників та доставленні їх до підрозділу Національної поліції.
3. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при зупинці транспортного засобу та його огляду.
4. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при проведенні слідчих дій.
5. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції у разі виявлення вибухонебезпечних речовин.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: наказ МВС України № 70 від 01 лютого 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>
7. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
8. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
9. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Особиста безпека - це система організаційно-правових, тактикопсихологічних, фізичних заходів, які дозволяють забезпечити збереження життя та здоров'я працівників Національної поліції і підтримати високий рівень ефективності їх професійних дій. Предметом особистої безпеки працівника Національної поліції є його діяльність та умови, за яких вона здійснюється. Об'єктом особистої безпеки є працівник, його професіоналізм та середовище діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при патрулюванні місцевості та перевірки документів у громадян. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при затриманні правопорушників та доставленні їх до підрозділу Національної поліції. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при затриманні правопорушника чи протидії його агресивним діям. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при зупинці транспортного засобу та його огляду. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції при проведенні слідчих дій. Заходи особистої безпеки працівників Національної поліції у разі виявлення вибухонебезпечних речовин.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

Тема № 8. Форми та способи захисту співробітників правоохоронних органів.

Практичне заняття: Форми та способи захисту співробітників правоохоронних органів.

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та наукових доповідей.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години;

заочна форма навчання – 0 годин.

Місце проведення: дистанційно.

Навчальні питання:

1. Правовий захист співробітників правоохоронних органів як представників закону і державної влади.
2. Захист прав та законних інтересів особи співробітника правоохоронних органів під час проходження ним служби в поліції.
3. Соціальний захист співробітників правоохоронних органів.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Про охорону праці: Закон України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>; zakon4.rada.gov.ua/laws/580-19.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України // ВВР України. 1999. № 46–47. Ст. 403 // Документ 1105-14, чинний, редакція від 01.01.2017, підстава 1774-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
6. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
7. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
8. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
9. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.
10. Хомин О.Й., Бутрин О.І. Правова основа соціального захисту працівників правоохоронних органів України / О.Й. Хомин, О.І. Бутрин // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. - № 2. – 2016. – С. 132-140.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття. Правовий та соціальний захист співробітників правоохоронних органів є складовою частиною захисту державних службовців та захисту населення у цілому. Виходячи з того, що правовий та соціальний захист є родовими поняттями, вони включають в себе діяльність держави, органів місцевого самоврядування, організацій щодо забезпечення умов для нормальної життєдіяльності населення. Соціальний захист співробітників правоохоронних органів як частина системи соціального захисту державних службовців характеризується певними ознаками.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Правовий захист співробітників правоохоронних органів як представників закону і державної влади. Система правового захисту працівників як представників закону та держави. Гарантії правового захисту працівників.

2. Захист прав та законних інтересів особи співробітника правоохоронних органів під час проходження ним служби в поліції. Нормативно-правове забезпечення державного захисту працівників правоохоронних органів.

3. Соціальний захист співробітників правоохоронних органів. Законодавче забезпечення соціального захисту співробітників правоохоронних органів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Закріпити навчальний матеріал із поданої теми.

3. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст.141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про охорону праці: Закон України (зі змінами) // ВВР України. 2015. № 21. Ст. 133. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України // ВВР України. 1994. № 11. Ст. 50 // Документ 3781-12, чинний, редакція від 05.01.2017, підстава 1798-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кодекс Цивільного захисту України (із змінами) // ВВР України. 2015. № 14. Ст. 96.
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України // ВВР України. 1999. № 46–47. Ст. 403 // Документ 1105-14, чинний, редакція від 01.01.2017, підстава 1774-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
7. Бандурка О. М. Охорона праці в діяльності ОВС України: Підруч. для навч. закл. МВС України / [О. М. Бандурка, І. К. Шаша, І. В. Власенко, П. М. Бортнічук.] — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 287 с.
8. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/204903c5-c536-4497-85cb-28c68c4b2ede>
9. Васенко В.К., Тереніна О.В. Безпека життєдіяльності та її особливості у правоохоронних органах. Право і Безпека. 2012. № 1. С. 213-217. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/56b957e4-e2b3-4da3-b1ac-86ab3a226aeb>
10. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. В.Г. Грибана, В.А. Глуховері. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/599/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%9F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%9E%D0%91%D0%9F%D0%9D%D0%9F.pdf>

Додаткова:

1. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.В. Правове регулювання правоохоронної діяльності. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.В.Лозинський – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.
2. Козяр М.М. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення: навч. посіб. / М.М. Козяр, Я.І. Бедрій, О.В.

Станіславчук. К. : Кондор, 2011. 458 с.

3. Коломоєць П.В. Шляхи удосконалення правового регулювання гарантій реалізації трудових прав поліцейських / П.В. Коломоєць // Науковий вісник публічного та приватного права. Випуск 2, ч. 3. – 2016. – С. 44-49.

4. Лінник А.О. Кризи професійного становлення поліцейських. Юридична психологія. 2017. № 1 (20). С. 181-188.

5. Охорона праці в органах внутрішніх справ : підруч. [для курсантів і студ. вищ. навч. закл.] / В. Г. Грибан, О. В. Негодченко. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2016. – 248 с.

6. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія К.Ю. Мельник, С.М. Бортник, О.В. Худякова / за ред.. К.Ю. Мельник : Харк. нац. ун-т внутр. справ,- Х. : У справі, 2017. – 230 с.

7. Ситник Г.П. Концептуальні засади забезпечення національної безпеки України. навч. посіб. / Г.П. Ситник: у 3 ч. Ч. 3.: Державна політика та основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки. – К.: НАДУ, 2010. – 208 с.

8. Теорія та практика правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України: Навчальний посібник / за заг. Ред. д-ра юрид. наук, проф.. М.І. Іншина, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НА ПрН України В.І. Олефіра. – К. «Хай-Тек Прес», 2012. – 1192 с.

9. Хомин О.Й., Бутрин О.І. Правова основа соціального захисту працівників правоохоронних органів України / О.Й. Хомин, О.І. Бутрин // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. - № 2. – 2016. – С. 132-140.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України
 2. <http://kmu.gov.ua/> – Урядовий портал.
 3. <http://nbuv.gov.ua/> – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

4. <http://library.ukma.kiev.ua/> – е-каталог наукової бібліотеки НАУКОВА БІБЛІОТЕКА Національного університету "Києво-Могилянська академія".

5. <http://univd.edu.ua/> – Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ

6. <http://korolenko.kharkov.com/> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко